

Lielhercoga regula par materiāliem un izstrādājumiem no metāla un sakausējumiem, kas paredzēti saskarei ar pārtiku, pagaidu projekts

Mēs, tālāk parakstījušies, Anrī, Luksemburgas lielhercogs, Nasavas hercogs,

ņemot vērā grozīto 1953. gada 25. septembra likumu par pārtikas produktu, dzērienu un parasto produktu kontroles reorganizāciju un jo īpaši tā 2. pantu,

ņemot vērā 2018. gada 28. jūlija likumu, ar ko ievieš kontroles un sankciju sistēmu attiecībā uz pārtikas produktiem,

ņemot vērā 2022. gada 8. septembra likumu, ar ko izveido un organizē Luksemburgas Veterināro un pārtikas pārvaldi ("ALVA") un groza:

- (1) grozīto 1980. gada 21. novembra likumu par Veselības direktorāta organizāciju;
- (2) grozīto 1983. gada 19. maija likumu, kas reglamentē dzīvnieku barības ražošanu un tirdzniecību;
- (3) 2018. gada 28. jūlija likumu, ar ko izveido kontroles un sankciju sistēmu attiecībā uz pārtikas produktiem;

ņemot vērā Beniluksa Ministru komitejas 2022. gada 17. oktobra Lēmumu M (2022) 12 par materiāliem un izstrādājumiem, kas izgatavoti no metāla un sakausējuma un paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem,

ņemot vērā Lauksaimniecības kameras, Tirdzniecības kameras un Amatniecības kameras atzinumus;

pēc Valsts padomes uzklauššanas;

ņemot vērā lauksaimniecības, vīnkopības un lauku attīstības ministra iesniegto ziņojumu un pēc valdības apspriedes Padomē;

izdod šādu rīkojumu.

1. pants. Definīcijas

Šajos noteikumos piemēro šādas definīcijas:

1) "kompetentā pārvaldes iestāde": Luksemburgas Veterinārā un pārtikas pārvalde, turpmāk "ALVA", kas atbild par oficiālo kontroles darbību un citu oficiālo darbību veikšanu saskaņā ar šiem noteikumiem;

2) "metāli": vielas, ko cietā veidā raksturo šādas fizikāli ķīmiskās īpašības:

- i. reflektivitāte, kas nodrošina raksturīgo metāla spožumu,
- ii. elektrovadītspēja,
- iii. siltumvadītspēja,
- iv. mehāniskās īpašības, piemēram, izturība un elastīgums.

Metāli atbilst tādu materiālu kategorijai, kuru saliedētību atomu līmenī nodrošina metāla saites. Tos var pielīdzināt pozitīviem metāla joniem, kas veido paplašinātus kristāliskos tīklus, kuros valences elektronus daļa visa struktūra;

3) "sakausējums": metāla materiāls, kas makroskopiskā līmenī ir viendabīgs un sastāv no diviem vai vairākiem elementiem, kas apvienoti tā, ka tos nevar viegli atdalīt ar mehāniskiem līdzekļiem;

4) "uzņēmums": jebkurš uzņēmums Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 27. oktobra Regulas (EK) Nr. 1935/2004 par materiāliem un izstrādājumiem, kas paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem, un par Direktīvu 80/590/EEK un 89/109/EEK *atcelšanu 2. panta 2. punkta c) apakšpunkta nozīmē*;

5) "iestāde": jebkura pārtikas aprites vienība, kā minēts 2. panta 1. punkta c) apakšpunktā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulā (EK) Nr. 852/2004 par pārtikas produktu higiēnu (grozītajā versijā);

6) "uzņēmējs": uzņēmējs Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 27. oktobra Regulas (EK) Nr. 1935/2004 *par materiāliem un izstrādājumiem, kas paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem, un par Direktīvu 80/590/EEK un 89/109/EEK atcelšanu 2. panta 2. punkta d) apakšpunkta nozīmē*;

7) "izdalīšanās": nejauša metālu nonākšana uz pārtikas produktiem no materiāliem vai izstrādājumiem, kas izgatavoti no metāliem vai sakausējumiem;

8) "īpatnējā izdalīšanās robežvērtība (IIR)": attiecīgā metāla vai metaloīda jona maksimāli pieļaujamais daudzums miligramos, ko materiāls vai izstrādājums izdala pārtikas produktos vai pārtikas aizstājējos, kilogramos;

9) "ministrs": par pārtikas nekaitīgumu atbildīgais ministrs.

2. pants. Darbības joma

Šie noteikumi attiecas uz metālu vai to piemaisījumu netīšu noplūdi no gataviem materiāliem un izstrādājumiem, kas ir pilnīgi vai daļēji izgatavoti no metāliem vai sakausējumiem un neatkarīgi no tā, vai tie ir pārklāti ar virsmas pārklājumu, un kas:

a) ir paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem; vai

b) jau ir saskarē ar pārtikas produktiem un ir paredzēti šim nolūkam; vai

c) par kuriem ir pamatoti gaidāms, ka normālos vai paredzamos lietošanas apstākļos tie nonāks saskarē ar pārtikas produktiem vai to sastāvdaļas nonāks uz pārtikas produktiem.

3. pants. Vispārīgi noteikumi

materiālus un izstrādājumus, kas izgatavoti no metāla un sakausējuma un paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem, ražo saskaņā ar:

- a) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 27. oktobra Regulu (EK) Nr. 1935/2004 par materiāliem un izstrādājumiem, kas paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem, un par Direktīvu 80/590/EEK un 89/109/EEK atcelšanu;
- b) Komisijas 2006. gada 22. decembra Regula (EK) Nr. 2023/2006 par tādu materiālu un izstrādājumu labu ražošanas praksi, kas paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem;
- c) grozīto 2018. gada 28. jūlija likumu, ar ko izveido pārtikas kontroles režīmu.

4. pants. Īpatnējā izdalīšanās robežvērtība (ĪIR)

Materiāli un izstrādājumi, kas izgatavoti no 2. pantā minētajiem metāliem un sakausējumiem, atbilst šīs regulas pielikuma 1. nodaļā noteiktajām īpatnējām izdalīšanās robežvērtībām (ĪIR).

Par vielām, kas izgatavotas no nanomateriāliem, kā definēts Komisijas 2011. gada 18. oktobra lēmumā 2011/696/ES par nanomateriālu definīciju, vienmēr ir jāveic īpašs izvērtējums par to īpašībām, paredzēto lietojumu un saskares mērījumiem, ja tās izdalās pārtikas produktos.

5. pants. Īpatnējo izdalīšanās robežvērtību pārbaude

1. Gatavo materiālu un izstrādājumu atbilstību pārbauda ar izdalīšanās testiem vai pārbaudes metodēm.

Kompetentā pārvaldes iestāde un uzņēmumi piemēro testēšanas un pārbaudes metodes saskaņā ar Regulas (ES) 2017/625 34. pantu, lai noteiktu materiālu un izstrādājumu atbilstību īpatnējām izdalīšanās robežvērtībām, kas noteiktas šīs Lielhercoga regulas pielikuma 1. nodaļā.

Materiālu un izstrādājumu izdalīšanās testus veic visnelabvēlīgākajos paredzamajos lietošanas apstākļos.

Īpatnējās izdalīšanās testu rezultāti, kas iegūti, izmantojot pārtikas produktus, ir prioritāri salīdzinājumā ar rezultātiem, kas iegūti, izmantojot pārtikas aizstājējus. Īpatnējās izdalīšanās testu rezultāti, kas iegūti, izmantojot pārtikas aizstājējus, ir prioritāri salīdzinājumā ar tiem, kas iegūti, izmantojot pārbaudes metodes.

2. Lai pārbaudītu atbilstību, gatavā produkta īpatnējās izdalīšanās robežvērtības izsaka mg/kg, pamatojoties uz faktisko laukuma un tilpuma attiecību faktiskajos vai paredzamajos lietošanas apstākļos.

Atkāpjoties no šā noteikuma, loksņēm, plēvēm un līdzenām virsmām, kas vēl nav saskarē ar pārtikas produktiem, migrācijas vērtību izsaka mg/kg, pamatojoties uz laukuma un tilpuma attiecību 6 dm² uz kg pārtikas produkta.

6. pants. Īpašas prasības attiecībā uz marķējumu

1. Ražotāji alumīnija materiāliem un izstrādājumiem, kuriem nav aizsargpārklājuma, uzliek etiķeti, kurā lietotājiem norādīts, ka alumīnijam nav aizsargpārklājuma.

Ja iepakojums paredzēts mazumtirdzniecībai, piegādātāji nodrošina, ka šādam iepakojumam ir galapatērētājam paredzētas informatīvas etiķetes, kurās norādīts, ka materiālus un izstrādājumus nedrīkst izmantot skābu, sārmu vai sāļu pārtikas produktu glabāšanai vai apstrādei, vai izmantot tos tikai pārtikas produktu uzglabāšanai ledusskapī.

2. Ražotāji sniedz ieteikumus par savu alumīnija materiālu un izstrādājumu, kam nav aizsargpārklājuma, lietošanu ar ļoti skābiem, sārmainiem vai sāļiem pārtikas produktiem.

7. pants. Atbilstības deklarācija

1. Materiālu un izstrādājumu atbilstību apliecina atbilstības deklarācijā, izmantojot šīs regulas pielikuma 2. nodaļā sniegto paraugu.

2. Šā panta 1. punktā minēto atbilstības deklarāciju sagatavo uzņēmējs.

3. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, attiecībā uz visiem materiāliem un izstrādājumiem, kas izgatavoti no metāla un sakausējuma, paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem un vēl nav uzskatāmi par gataviem produktiem, jāaizpilda vismaz atbilstības deklarācijas 1., 2., 3., 4. un 6. punkts, ievērojot šīs regulas pielikuma 2. nodaļā sniegto paraugu.

4. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, sastāvdaļām, ko izmanto ražošanas procesa montāžā un pilnīgā ražošanas procesā tajā pašā pārtikas rūpniecības uzņēmumā, piemēro uz risku balstītu pieeju, ja nav atbilstības deklarācijas. Šo riska novērtējumu pēc pieprasījuma dara pieejamu kompetentajai iestādei.

8. pants. Savstarpēja atzīšana

Šīs regulas noteikumus, izņemot 7. panta noteikumus, kā arī attiecīgos noteikumus, kas piemērojami Beļģijas Karalistei vai Nīderlandes Karalistei, kā izriet no Beniluksa Ministru komitejas 2022. gada

17. oktobra Lēmuma M (2022) 12 par materiāliem un izstrādājumiem, kas izgatavoti no metāla un sakausējuma un paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem, nepiemēro produktiem, kuri likumīgi ražoti vai tirgoti Eiropas Savienības dalībvalstī, kas nav Benilukss dalībvalsts vai Turcija, vai kuri likumīgi ražoti EBTA valstī, kas ir Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu puse, izņemot gadījumus, kad savstarpēju atzīšanu nevar piemērot saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 34.–36. pantu.

9. pants. Izpildes panākšanas veids

Par šīs regulas, kas tiks publicēta Luksemburgas Lielhercogistes Oficiālajā Vēstnesī, īstenošanu atbild par pārtikas nekaitīgumu atbildīgais ministrs.

PIELIKUMS

1. NODAĻA. ĪPATNĒJĀ IZDALĪŠANĀS ROBEŽVĒRTĪBA (ĪIR)

1. tabula. ĪIR, ko piemēro metāliem un sakausējumu sastāvdaļām

Simbols	Nosaukums	ĪIR (mg/kg pārtikas)
Al	Alumīnijs	5
Sb	Antimons	0,04
Ag	Sudrabs	0,08
Cr	Hroms	0,250
Co	Kobalts	0,02
Cu	Varš	4
Sn*	Alva	100
Fe	Dzelzs	40
Mg	Magnijs	-
Mn	Mangāns	1,8
Mo	Molibdēns	0,12
Ni	Niķelis	0,14
Ti	Titāns	-
V	Vanādijs	0,01
Zn	Cinks	5

* Izņemot tos, kam piemēro Komisijas 2006. gada 19. decembra Regulu (EK) Nr. 1881/2006, ar ko nosaka konkrētu piesārņotāju maksimāli pieļaujamo koncentrāciju pārtikas produktos.

2. tabula. ĪIR, ko piemēro metāliem piesārņotāju un piemaisījumu veidā

Simbols	Nosaukums	ĪIR (mg/kg pārtikas)
As	Arsēns	0,002
Ba	Bārijs	1,2
Be	Berilijs	0,01
Cd	Kadmijs	0,005
Li	Litijs	0,048
Hg	Dzīvsudrabs	0,003
Pb	Svins	0,010
TL	Talijs	0,0001

2. NODAĻA. INFORMĀCIJA, KAS JĀIEKĻAUJ ATBILSTĪBAS DEKLARĀCIJĀ

Rakstiskajā deklarācijā, kas minēta 7. panta 1. punktā, iekļauj šādu informāciju:

- 1) tā uzņēmēja identitāte un adrese, kurš izsniedz atbilstības deklarāciju;

- 2) tā uzņēmēja identitāte un adrese, kurš ražo vai importē materiālus un izstrādājumus vai vielas, kas paredzētas šādu materiālu un izstrādājumu ražošanai;
- 3) materiālu un izstrādājumu ražošanai paredzēto metālu un sakausējumu identitāte;
- 4) deklarācijas datums;
- 5) apstiprinājums par materiālu un izstrādājumu atbilstību piemērojamajām šīs regulas prasībām, attiecīgajām Beļģijas Karalistei vai Nīderlandes Karalistei piemērojamajām prasībām, kas izriet no Beniluksa Ministru komitejas 2022. gada 17. oktobra Lēmuma M (2022) 12 par materiāliem un izstrādājumiem, kas izgatavoti no metāla un sakausējuma un paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem, vai citiem īpašiem tiesību aktiem par metāliem un sakausējumiem, kuri publicēti kādā Eiropas Savienības dalībvalstī, kas nav Beniluksa dalībvalsts vai Turcija, vai EBTA valstī, kura ir Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu puse, un Regulas (EK) Nr. 1935/2004 piemērojamajām prasībām;
- 6) pietiekama informācija, lai leļupējie uzņēmēji varētu nodrošināt atbilstību ierobežojumiem vai specifikācijām;
- 7) pietiekama informācija par ierobežotiem metāliem pārtikas produktos, kas iegūta, izmantojot eksperimentālus datus vai teorētiskus aprēķinus par to īpatnējo izdalīšanās līmeni;
- 8) materiāla vai izstrādājuma izmantošanas specifikācijas, piemēram:
 - i. tā(-o) pārtikas produkta(-u) veids(-i), ar ko tam(-iem) paredzēts nonākt saskarē;
 - ii. apstrādes un uzglabāšanas laiks un temperatūra saskarē ar pārtikas produktu;
 - iii. laukuma un tilpuma attiecība saskarē ar pārtikas produktu, ko izmanto, lai noteiktu materiāla vai izstrādājuma atbilstību.

Rakstiskā deklarācija ļauj viegli identificēt materiālus, izstrādājumus vai vielas, par kurām tā ir izveidota un atjaunināta, ja būtiskas pārmaiņas ražošanā izraisa metālu izdalīšanās izmaiņas vai ja ir pieejami jauni zinātniskie dati. Ja izejvielu apstrādes, izmantošanas vai ražošanas process utt. nav mainījies, atbilstības deklarācija var palikt spēkā ne ilgāk kā piecus gadus. Tas neskar iespēju, ka produktu vadītājs vienmēr var nolemt atjaunot atbilstības deklarāciju arī tad, ja tiek saglabāts *status quo*.

I. Komentāri par pantiem

1. pants. Definīcijas

Regulas 1. pantā ir sniegtas nepieciešamās definīcijas, kas būtībā izriet no Beniluksa Ministru komitejas 2022. gada 17. oktobra Lēmuma M (2022) 12 par materiāliem un izstrādājumiem, kuri izgatavoti no metāla un sakausējuma un ir paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem, un kas atbilst rezolūcijā un saistītajās tehniskajās vadlīnijās noteiktajām definīcijām.

Papildus minētajā lēmumā sniegtajām definīcijām Regulas (EK) Nr. 1935/2004 2. panta 2. punkta d) apakšpunktā uzņēmējs ir aprakstīts kā: *“fiziska vai juridiska persona, kas atbildīga par to, lai šīs regulas prasības tiktu ievērotas uzņēmumā, ko tā kontrolē”*.

Turklāt uzņēmumam Regulas (EK) Nr. 852/2004 2. panta 1. punkta c) apakšpunkta nozīmē un uzņēmumam Regulas (EK) Nr. 1935/2004 2. panta 2. punkta c) apakšpunkta nozīmē abos normatīvajos aktos ir gandrīz identiska definīcija. Lai iegūtu pilnīgu definīciju saistībā ar tirgus uzraudzību attiecībā uz pārtikas produktiem un materiāliem un izstrādājumiem, kas nonāk saskarē ar pārtiku, ir izmantoti abi jēdzieni.

Uzņēmums Regulas (EK) Nr. 852/2004 2. panta 1. punkta c) apakšpunkta nozīmē ir definēts šādi: *“jebkura pārtikas aprites vienība”*.

Regulas (EK) Nr. 1935/2004 par materiāliem un izstrādājumiem, kas paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem, 2. panta 2. punkta c) apakšpunktā uzņēmums ir aprakstīts šādi: *“jebkura organizācija, neatkarīgi no tā, vai tā nes peļņu vai ne un vai tā ir publiska vai privāta, kas veic kādu no darbībām, kuras saistītas ar materiālu un izstrādājumu jebkuru ražošanas, apstrādes un izplatīšanas posmu”*.

2. pants. Darbības joma

Regulas 2. pantā ir noteikta šīs regulas darbības joma, vienmēr saskaņā ar attiecīgo rezolūciju, lēmumu un tehniskajām vadlīnijām. Lai norādītu konkrētus materiālus un izstrādājumus, kas neietilpst šajā darbības jomā, var atsaukties uz lēmumam pievienotajām vadlīnijām, kuru jaunākā versija ir pieejama kompetentās iestādes tīmekļa vietnē.

3. pants. Vispārīgi noteikumi

Attiecīgo saskarei ar pārtikas produktiem paredzēto materiālu ražošana jāveic, ievērojot Eiropas regulu noteikumus, kā noteikts Regulā (EK) Nr. 1935/2004 un Regulā (EK) Nr. 2023/2006, kā arī 2018. gada 28. jūlija likuma, ar ko izveido kontroles un sankciju sistēmu attiecībā uz pārtikas produktiem, noteikumus.

4. pants. Īpatnējā izdalīšanās robežvērtība (ĪIR)

Attiecīgo materiālu, kas nonāk saskarē ar pārtiku, īpatnējās izdalīšanās robežvērtības ir noteiktas šīs regulas pielikumā.

Attiecīgās vērtības ir rezolūcijā, lēmumā un tam pievienotajās tehniskajās vadlīnijās iekļautās vērtības.

Ja nākotnē Eiropas Padomes satvarā tiks pieņemtas citas vērtības, jaunās vērtības aizstās vērtības, kas patlaban ir uzskaitītas šīs regulas pielikumā. Tādā gadījumā šis pielikums būs jāgroza, kā paredzēts lēmumā.

5. pants. Īpatnējo izdalīšanās robežvērtību pārbaude

Kā paredzēts rezolūcijā, lēmumā un pievienotajās tehniskajās vadlīnijās, ir jāpārbauda gatavo materiālu un izstrādājumu atbilstība.

Šajā nolūkā izdalīšanās testi vai pārbaudes pagaidām jāveic saskaņā ar Regulas (ES) 2017/625 34. panta vispārīgajiem noteikumiem.

Ja kontroles noteikumi vai vadlīnijas attiecas tieši uz materiāliem, kas paredzēti saskarei ar attiecīgo pārtiku, kompetentajai pārvaldes iestādei un uzņēmumiem ir jāpiemēros šīs īpašās testēšanas un pārbaudes metodes.

6. pants. Īpašas prasības attiecībā uz marķējumu

Saskaņā ar 6. pantu kompetentā iestāde pieprasa, lai ražotājs ievērotu īpašas marķēšanas prasības. Šīs prasības, tostarp simbols, ko var izmantot, attiecas tikai uz alumīnija materiāliem un izstrādājumiem bez aizsargpārklājuma. Šādu prasību piemērs ir atrodams Lēmuma vadlīnijās.

7. pants. Atbilstības deklarācija

Regulas 7. pantā paredzēto atbilstības deklarāciju izmanto, lai pierādītu to materiālu atbilstību, kas nonāk saskarē ar pārtiku.

Deklarācijas veidne ir sniegta šīs regulas pielikumā un atbilst parastajai veidnei, ko izmanto ES līmenī.

Par materiāliem un izstrādājumiem no metāla un sakausējuma, ko vēl neuzskata par gataviem produktiem, atbilstības deklarācijā norāda minimālo saturu saskaņā ar trešo apakšpunktu. Ja ir pieejama papildu informācija, to norāda arī atbilstības deklarācijā.

Ceturtajā apakšpunktā minētajā gadījumā, ja nav atbilstības deklarācijas, var izmantot uz risku balstītu pieeju.

Šī atkāpe attiecas uz "pārtikas rūpniecību", kas definēta lēmuma vadlīnijās. Ja nav atbilstības deklarācijas(-u), kas apliecina komplekta atbilstību, pārtikas rūpniecības lietotājiem ir obligāti jāveic riska novērtējums, lai nodrošinātu, ka netiek pārsniegtas šīs regulas pielikumā noteiktās izdalīšanās robežvērtības. Šie novērtējumi ir obligāti visā ražošanas ķēdē, izņemot mazos un vidējos uzņēmumus (MVU).

8. pants. Savstarpēja atzīšana

Tā kā šajā regulā ir noteiktas prasības, kas nav paredzētas ES līmenī, 8. pantā ir iekļauta savstarpējas atzīšanas klauzula, lai neradītu nepamatotus šķēršļus preču brīvai aprītei Eiropas Savienībā, muitas savienībā ar Turciju un Eiropas Ekonomikas zonas brīvās tirdzniecības zonā.

Citādi sakot, preces, kas neatbilst lēmuma prasībām (kas papildus Luksemburgas Lielhercogistei ietver arī Beļģijas Karalisti un Nīderlandes Karalisti), bet kas atbilst attiecīgo valstu prasībām un nodrošina vismaz līdzvērtīgu aizsardzības līmeni, nav izslēgtas no Beniluksa iekšējā tirgus.

9. pants. Izpildes panākšanas veids

Ministra pienākumi ir precīzi noteikti, sniedzot informāciju par kompetenci un situācijām, kurās valdības loceklis ir aicināts iejaukties.